

Фантазери

Микола Носов

Михайлик і Стасик сиділи в саду на лавочці й розмовляли. Тільки вони розмовляли не просто, як інші хлопці, а розповідали один одному різні небилиці, немов пішли в заклад, хто кого перебреше.

— Скільки тобі років? — питає Мишко.

— Дев'яносто п'ять. А тобі?

— А мені сто сорок. Знаєш, — каже Мишко, — раніше я був великий, великий, як дядько Борис, а потім зробився маленький.

— А я, — каже Стасик, — спочатку був маленький, а потім виріс великий, а тоді знову став маленький, а тепер знову скоро буду великий.

— А я, коли був великий, всю річку міг переплисти, — каже Мишко.

— У! А я море міг переплисти!

— Подумаєш — море! Я океан перепливав!

— А я колись літати вмів!

— Ану, полети!

— Зараз не можу: розучився.

— А я одного разу купався в морі, — каже Мишко, — і на мене напала акула. Я її торох кулаком, а вона мене хап за голову — і відкусила.

— Брешеш!

— Ні, правда!

— Чому ж ти не вмер?

— А навіщо мені вмирати? Я вплив на берег і пішов додому.

— Без голови?

— Атож, без голови. Навіщо мені голова?

— Як же ти йшов без голови?

— Так і йшов. Неначе без голови ходити не можна!

— Чому ж ти тепер з головою?

— Друга виросла.

"Ловко придумав!" — позаздрив Стасик. йому хотілося збрехати краще за Мишка.

— Ну, це що! — сказав він. — От я одного разу був в Африці, і мене там крокодил з'їв!

— Оце-то збрехав! — засміявся Мишко.

— Зовсім ні.

— Чому ж ти тепер живий?

— Та він же мене потім виплюнув.

Мишко замислився. Йому кортіло перебрехати Стасика. Він думав, думав, нарешті каже:

— Одного разу я йшов вулицею. Навколо трамваї, автомобілі, вантажні...

— Знаю, знаю! — загаласував Стасик. — Зараз розкажеш, як тебе трамвай переїхав. Ти вже брехав про це.

— Нічого схожого. Я не про це.

— Ну, гаразд. Бреші далі.

— От я йду, нікого не чіпаю. Раптом назустріч автобус. Я його не помітив, наступив ногою — рраз! — і зробив з нього млинець.

— Ха-ха-ха! Оце брехні!

— А от і не брехні!

— Як же ти міг розчавити автобус?

— Та він же зовсім маленький був, іграшковий. Його хлопчик на мотузочці тягнув.

— Ну, це не дивно, — сказав Стасик. — А я одного разу на Місяць літав.

— Овва, куди гайнув! — засміявся Мишко.

— Не віриш? Слово честі!

— На чому ж ти літав?

— На ракеті. На чому ж іще на Місяць літають? Неначе сам не знаєш!

— Що ж ти там на Місяці бачив?

— Ну, що... — зам'явся Стасик. — Що я там бачив? Нічого й не бачив.

— Ха-ха-ха! — засміявся Мишко. — А каже, на Місяць літав!

— Звичайно, літав.

— Чому ж нічого не бачив?

— А темно було. Я ж уночі літав. Уві сні. Сів на ракету і як полетів у космічний простір. У-у-у! А тоді як полечу назад... Летів, летів, і геп об землю... ну й прокинувся...

— А-а, — протягнув Мишко. — Так би відразу й казав. Я ж не знав, що ти — уві сні.

Тут прийшов сусідський Ігор і сів поруч на лавочці. Він слухав, слухав Мишка й Стасика, тоді й каже:

— Ну й брешуть! І вам не соромно?

— А чого соромно? Ми ж нікого не обдурюємо, — сказав Стасик. — Просто вигадуємо, ніби казки розповідаємо.

— Казки! — зневажливо чмихнув Ігор. — Знайшли роботу!

— А ти думаєш, легко вигадувати?

— Простісінько!

— Ну, вигадай що-небудь.

— Зараз... — сказав Ігор. — Будь ласка.

Мишко й Стасик зраділи і наготувалися слухати.

— Зараз, — повторив Ігор. — Е-е-е... гм... кхм... е-е-е....

— Ну, що ти все "е" та "е"!

— Зараз! Дайте подумати.

— Ну, думай, думай!

— Е-е-е, — знову сказав Ігор і подивився на небо. — Зараз, зараз... е-е-е...

— Ну, чого ж ти не вигадуєш? Казав — простісінько!

— Зараз... От! Одного разу я дражнив собаку, а він мене хап за ногу і вкусив. Ось

навіть шрам лишився.

— Ну й що ж ти тут вигадав? — запитав Стасик.

— Нічого. Як було, так і розповів.

— А казав, — вигадувати майстер!

— Я майстер, але не такий, як ви. От ви все брешете, і що вам з того, а я вчора збрехав, мені від цього користь.

— Яка користь?

— А от. Учора ввечері мама й тато пішли, а ми з Ірою лишились дома. Іра лягла спати, а я заліз до буфета і з'їв півбанки варення. Потім думаю, коли б мені не перепало. Взяв Ірі губи варенням намастив. Мама прийшла: "Хто варення з'їв?" Я кажу: "Іра". Мама подивилась, а в неї всі губи у варенні. Сьогодні вранці їй від мами перепало, а мені мама ще варення дала. От і користь.

— Значить, через тебе іншому перепало, а ти й радий! — сказав Мишко.

— А тобі що?

— Мені нічого. А от ти цей... як це називається... Брехун. От!

— Самі ви брехуни!

— Іди геть! Не бажаємо з тобою на лавочці сидіти.

— Я й сам з вами не сидітиму.

Ігор встав і пішов. Мишко й Стасик теж пішли додому. По дорозі їм трапилася палатка з морозивом. Вони зупинилися, стали порпатися в кишенях і лічити, скільки в них грошей. В обох назбиралось тільки на одну порцію морозива.

Продавщиця дала їм морозиво на паличці.

— Ходімо додому, — каже Мишко, — розріжемо, щоб було однаково.

— Ходімо.

На сходах вони зустріли Іру. Очі в неї були заплакані.

— Ти чого ревла? — питає Мишко.

— Мене мама гуляти не пускала.

— За що?

— За варення. А я його й не їла. Це Ігор на мене наговорив. Напевне, сам з'їв, а на мене сказав.

— Звичайно, Ігор з'їв. Він сам нам хвалився. Ти не плач. Ходімо, я тобі свою півпорцію морозива дам, — сказав Мишко.

— І я тобі свою порцію віддам, ось тільки покуштую разочок і віддам, — пообіцяв Стасик.

— А ви хіба самі не хочете?

— Не хочемо. Ми вже по десять порцій з'їли сьогодні, — сказав Стасик.

— Краще це морозиво на трьох розділімо, — запропонувала Іра.

— Правильно! — сказав Стасик. — А то в тебе заболить горло, якщо ти сама всю порцію з'їси.

Пішли вони додому, розділили морозиво на три частини.

— Смачна річ! — сказав Мишко. — Я дуже люблю морозиво. Одного разу я з'їв ціле

відро морозива.

— Ну, ти вигадуєш усе! — засміялась Іра. — Хто тобі повірить, що ти відро морозива з'їв?

— Та воно ж зовсім маленьке було, відерце! Таке паперове, не більше від склянки...